



Europska unija
Zajedno do fondova EU



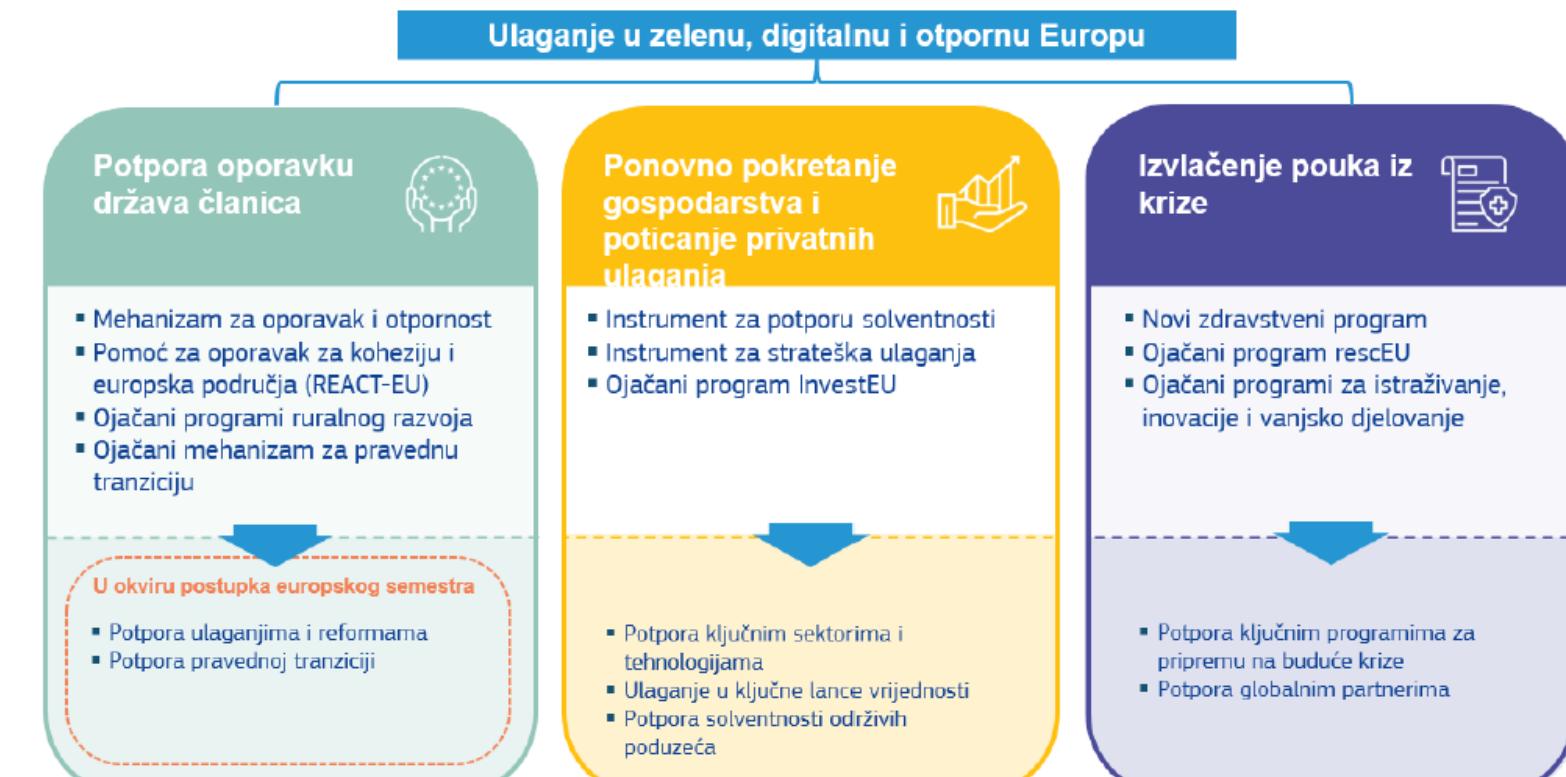
ZG RAZVOJ
RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREB
ZA KOORDINACIJU I POTICANJE
REGIONALNOG RAZVOJA

MEHANIZAM ZA OPORAVAK I OTPORNOST I VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR 21-27

Buduće EU financiranje 2021. - 2027.

Paket budućeg EU financiranja obuhvaća **višegodišnji finansijski okvir (1074,3 milijarde EUR)** i **izvanredni instrument za oporavak nazvan Next Generation EU (750 miliardi EUR)**, a njime će se pomoći u ponovnoj izgradnji EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19 te će se poduprijeti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju.

Instrument Sljedeće generacije EU



Izvor: Evropska komisija



ZG RAZVOJ
RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREB
ZA KOORDINACIJU I POTICANJE
REGIONALNOG RAZVOJA



Europska unija
"Zajedno do fondova EU"



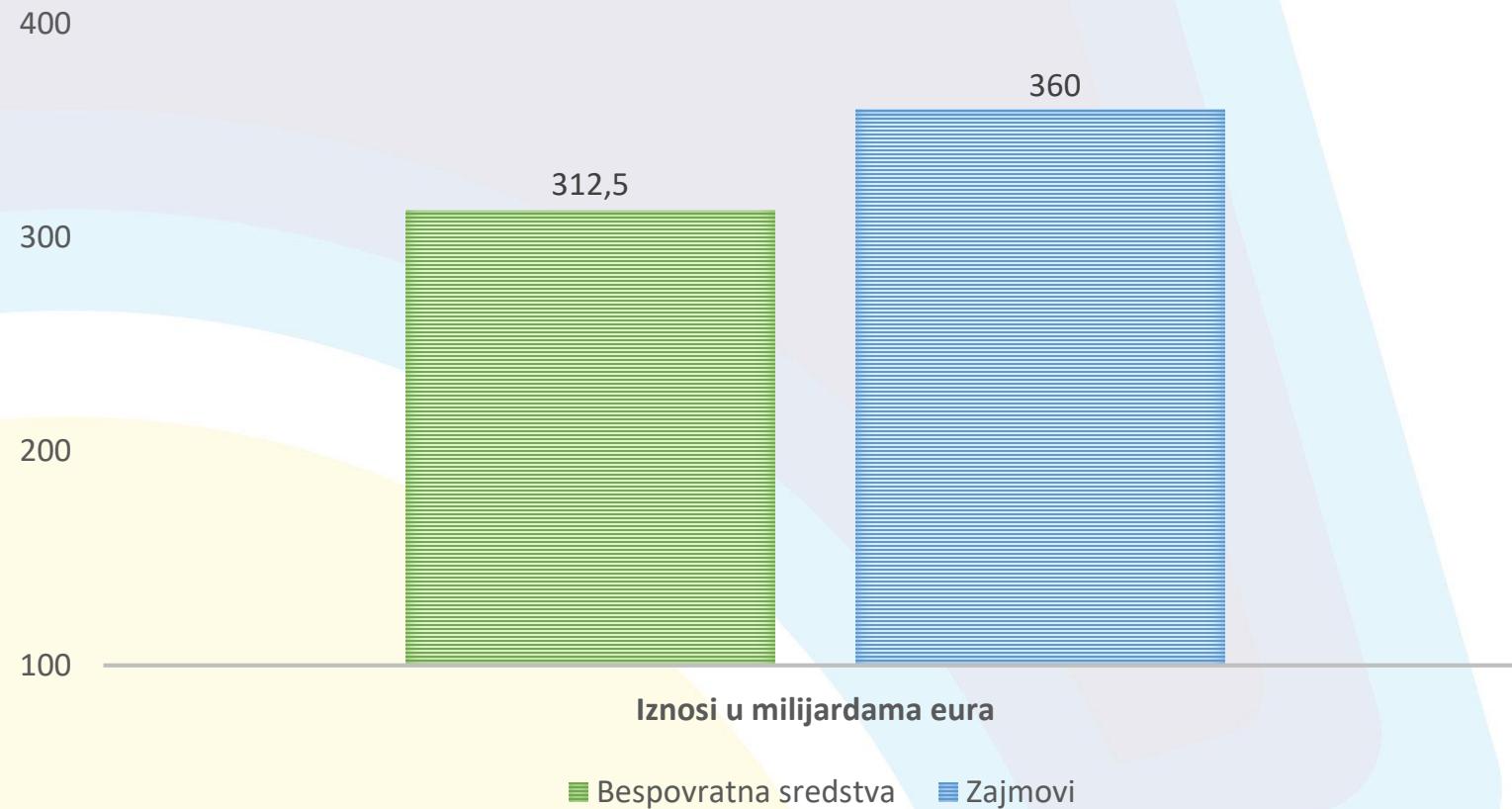
**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Mehanizam za oporavak i otpornost

 Upotrebljavat će se za ulaganja i reforme javnog sektora, među ostalim u području zelene i digitalne tranzicije

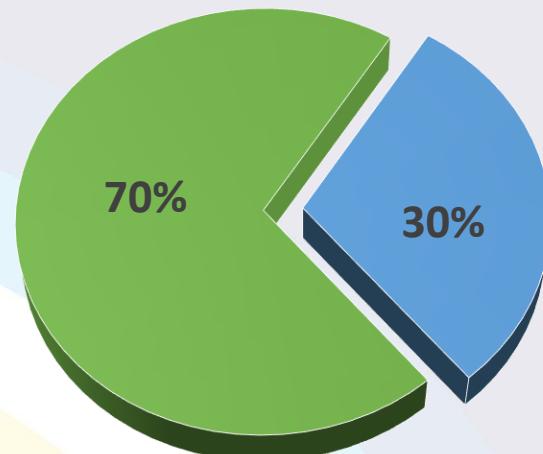
 Sredstva će se dodjeljivati kao bespovratna sredstva i zajmovi provedbom nacionalnih planova oporavka i otpornosti država članica definiranih u skladu s ciljevima europskog semestra, među ostalim u odnosu na zelenu i digitalnu tranziciju te otpornost nacionalnih gospodarstava

Mehanizam za oporavak i otpornost



Mehanizam za oporavak i otpornost

5,95 milijardi eura bespovratnih sredstava na raspolaganju RH



■ 2021. -2022. (4,32 mlrd eura)

■ 2023. (1,63 mlrd eura)

Mehanizam za oporavak i otpornost

Od ukupno 360 milijardi eura zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) **dio za RH je maksimalno 3,4 milijarde eura (maksimalno 6,8% BND)**

Mehanizam za oporavak i otpornost

- ✓ Usmjeren je na pružanje finansijske potpore javnim investicijama i reformama koje čine gospodarstva država članica otpornima i spremnima za budućnost
- ✓ Obuhvaća područja ulaganja: zapošljavanje, razvoj vještina, obrazovanje, istraživanje, razvoj i inovacije, zdravstvena pitanja, javna uprava i finansijski sektor
- ✓ Ulaganja će se uskladiti s višegodišnjim strateškim ciljevima Komisije usmjerenima na promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije i konvergencije podržavanjem zelenih i digitalnih prijelaza u obnovi gospodarskog potencijala
- ✓ Kratkoročno, Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF) je u funkciji izgradnje otpornih gospodarstava i finansijskih sustava koji će državama članicama olakšati oporavak

Mehanizam za oporavak i otpornost

Pravila propisana Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost (2. kompromisni prijedlog od 28 kolovoza 2020.)

- ✓ Država članica koja želi koristiti bespovratna sredstva u okviru RRF-a mora na nacionalnoj razini donijeti **Nacionalni plan za oporavak i otpornost (NPOO)**
- ✓ Planovi moraju biti **konzistentni s preporukama i prioritetima u okviru Europskog semestra (osobito zeleno i digitalno), nacionalnim planovima reformi, nacionalnim energetskim i klimatskim planovima, teritorijalnim planovima pravedne tranzicije, sporazumima o partnerstvu i programima**
- ✓ **Na temelju prijedloga Komisije, Vijeće odobrava ili odbija planove**
- ✓ Nakon što Vijeće odobri Plan, **država članica ima rok od 18 mjeseci ostvariti opipljive rezultate u provedbi plana.** Ukoliko takav napredak izostane, država mora vratiti iznos koji joj je dodijeljen po osnovi pred-financiranja
- ✓ Po uspješnoj provedbi reformi i investicijskih ciljeva, **Komisija usvaja odluku o dodjeli bespovratnih sredstava iz RRF-a, a isplata se vrši u obrocima**

Mehanizam za oporavak i otpornost

	Od sada	1. veljača 2020.	15. listopad 2020.	1. siječanj 2021.	30. travanj 2021.
Interakcija sa službama Komisije (pod koordinacijom SG Radneskupine i ECOFIN-a)					
Države članice mogu podnijeti nacrt plana za oporavak i otpornost					
Očekivano stupanje na snagu Uredbe o RRF-u; mogućnost službenog podnošenja planova/ Država članica može zatražiti pred financiranje u 2021.					
Rok za formalno podnošenje planova, u obliku aneksa Nacionalnom programu reformi					
Sve mjere i aktivnosti poduzete od 1. veljače 2020. godine, a koje predstavljaju reforme i ulaganja uskladena s kriterijima i ciljevima RRF-a, smatraju se prihvatljivima za financiranje sredstvima RRF-a					

Mehanizam za oporavak i otpornost

	30. lipanj 2022.	31. kolovoza 2023.	31. prosinca 2023.	31. srpnja 2026.	31. prosinca 2026.
Izračuni alokacija za svaku državu članicu					
Država članica može priložiti zahtjev za zajmom					
Rok Komisije za odobrenje zajma državi članici					
Rok za provedbu planova za oporavaka i otpornost					
Sve mjere i aktivnosti poduzete od 1. veljače 2020. godine, a koje predstavljaju reforme i ulaganja usklađena s kriterijima i ciljevima RRF-a, smatraju se prihvatljivima za financiranje sredstvima RRF-a					
Rok za potpunu isplatu sredstava					

Mehanizam za oporavak i otpornost

- ✓ Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU prikuplja **podatke** (u tijeku prikupljanja i obrade) koji se odnose na **aktivnosti/projekte/mjere** (koje mogu doprinijeti bržoj i učinkovitijoj provedbi reformskih procesa te općenito oporavku te jačanju društva u smislu spremnosti na buduće krizne situacije)
- ✓ Podaci se prikupljaju sa:
 - središnje razine **putem središnjih tijela državne uprave** te u okviru njihove nadležnosti institucija, zavoda, agencija i/ili poduzeća
 - lokalne, područne i regionalne razine **putem regionalnih koordinatora**

Mehanizam za oporavak i otpornost

Nacrt EK prijedloga za ključne prioritete za reforme i ulaganja za Hrvatsku:

1. Reforma i digitalizacija javne uprave
2. Razvoj održive željezničke mreže i usluga
3. Okolišna infrastruktura
4. Poticanje energetske tranzicije
5. Digitalizacija gospodarstva

Ostali prioriteti

1. Zdravstvena skrb

Mehanizam za oporavak i otpornost

1. Reforma i digitalizacija javne uprave

Ključni prioriteti	<i>Ključni argumenti za podršku i očekivani učinci na oporavak gospodarstva i/ili dvostruku tranziciju</i>
<p>✓ REFORMA:</p> <p>Poboljšanje administrativnih kapaciteta za bolje osmišljavanje, provođenje i ocjenu politika i projekata</p> <p>Jačanje okvira za sprečavanje i sankcioniranje korupcije, posebno na lokalnoj razini</p> <p>✓ INVESTICIJA:</p> <p>Uspostavljanje zajedničkih platformi (eCitizen, eBusiness) i odgovarajućih usluga digitalne infrastrukture za javnu upravu radi pružanja elektroničkih javnih usluga i smanjenja opterećenja (u smislu regulatornih troškova i procedura) za građane i poduzeća.</p>	<p>✓ Učinkovitost javne uprave u Hrvatskoj nalazi se ispod prosjeka EU</p> <p>✓ Na lokalnoj razini, vrlo rascjepkana mreža vladinih jedinica otežava kvalitetu, učinkovitost i dosljednost pružanja usluga građanima</p> <p>✓ Relativno niska apsorpcija fondova EU u Hrvatskoj može spriječiti Hrvatsku da u potpunosti profitira iz RRF-a</p> <p>✓ Stopa apsorpcije ESIF-a za tekuće razdoblje (2014.-2020.) vrlo je niska i iznosi 34,7%</p>

Mehanizam za oporavak i otpornost

2. Razvoj održive željezničke mreže i usluga

Ključni prioriteti	<i>Ključni argumenti za podršku i očekivani učinci na oporavak gospodarstva i/ili dvostruku tranziciju</i>
<ul style="list-style-type: none">✓ REFORMA: Restruktuiranje/modernizacija javnih poduzeća <ul style="list-style-type: none">✓ INVESTICIJA: Završetak TEN T koridora Ulaganje u održivi gradski promet	<ul style="list-style-type: none">✓ Željeznice su obilježene zastarjelom imovinom i neučinkovitim upravljanjem. Cjelovit i temeljit pregled željezničke mreže podržao bi preusmjeravanje s cestovnog prometa i tako pridonio zelenoj tranziciji. ✓ Razvoj prigradskih željezničkih linija i ključnih međunarodnih ruta poboljšao bi željezničku povezanost do luke Rijeka, što je presudno za osiguravanje budućeg hrvatskog teretnog tržišta.

Mehanizam za oporavak i otpornost

3. Okolišna infrastruktura

Ključni prioriteti	<i>Ključni argumenti za podršku i očekivani učinci na oporavak gospodarstva i/ili dvostruku tranziciju</i>
<ul style="list-style-type: none">✓ REFORMA: Reforma upravljanja vodnim sektorom ✓ INVESTICIJA: Ulaganje u odvojeno prikupljanje i recikliranje otpada Investicija za dovršetak mreže pitke vode i kanalizacije	<ul style="list-style-type: none">✓ Što se tiče vode, pročišćavanja otpadnih voda i gospodarenja otpadom, Hrvatska znatno zaostaje za prosjekom EU, ima važan zaostatak ulaganja i potrebno je znatno više ulaganja✓ Samo 25% komunalnog otpada reciklirano je u 2018. (prosjek EU 47%)✓ S obzirom na nisku produktivnost resursa i niske stope recikliranja u Hrvatskoj, promicanje kružnog gospodarstva i poboljšanje učinkovitosti resursa mogli bi potaknuti produktivnost i otvaranje novih radnih mjesta

Mehanizam za oporavak i otpornost

4. Poticanje energetske tranzicije

Ključni prioriteti	<i>Ključni argumenti za podršku i očekivani učinci na oporavak gospodarstva i/ili dvostruku tranziciju</i>
<ul style="list-style-type: none">✓ REFORMA: Osigurati stabilan zakonodavni okvir za ulaganja u obnovljive izvore energije ✓ INVESTICIJA: Uložiti u obnovljive izvore energije, energetsku učinkovitost i obnovu zgrada	<ul style="list-style-type: none">✓ Postoji velik potencijal za povećanje energetske učinkovitosti fonda zgrada, a potencijal za stvaranje novih radnih mesta je značajan ✓ Hidroenergija čini glavninu obnovljive energije u Hrvatskoj, dok udio solarne energije i energije vjetra u ukupnom instaliranom kapacitetu proizvodnje električne energije iznosi 12,8% u 2017., što je manje od polovice prosjeka EU od 27,5%

Mehanizam za oporavak i otpornost

5. Digitalizacija gospodarstva

Ključni prioriteti	<i>Ključni argumenti za podršku i očekivani učinci na oporavak gospodarstva i/ili dvostruku tranziciju</i>
<ul style="list-style-type: none">✓ REFORMA: Razviti jasnu nacionalnu strategiju povezivanja, uključujući širokopojasnu mrežu i 5G Ukloniti regulatorne zapreke (npr. Dugotrajni postupci) i nastaviti s dodjelom 5G spektra ✓ INVESTICIJA: Povećati pristup digitalnoj infrastrukturi i poboljšati digitalne vještine	<ul style="list-style-type: none">✓ Pristup brzom internetu u kućanstvima u Hrvatskoj zaostaje. Stoga su ulaganja u mreže vrlo velikog kapaciteta, uključujući 5G, preduvjet za iskorištanje digitaliziranog gospodarstva i društva, kako za kućanstva tako i za tvrtke✓ Samo 53% ljudi između 16 i 74 godine ima barem osnovne digitalne vještine✓ Oko 70% kućanstava koristi fiksnu širokopojasnu mrežu, a samo 6% koristi fiksnu širokopojasnu mrežu od najmanje 100 Mbps✓ Izazovi u povezivanju najveći su u ruralnim područjima✓ Hrvatska nije dodijelila nijedan 5G spektar

Mehanizam za oporavak i otpornost

Ostali prioriteti: Zdravstvena skrb

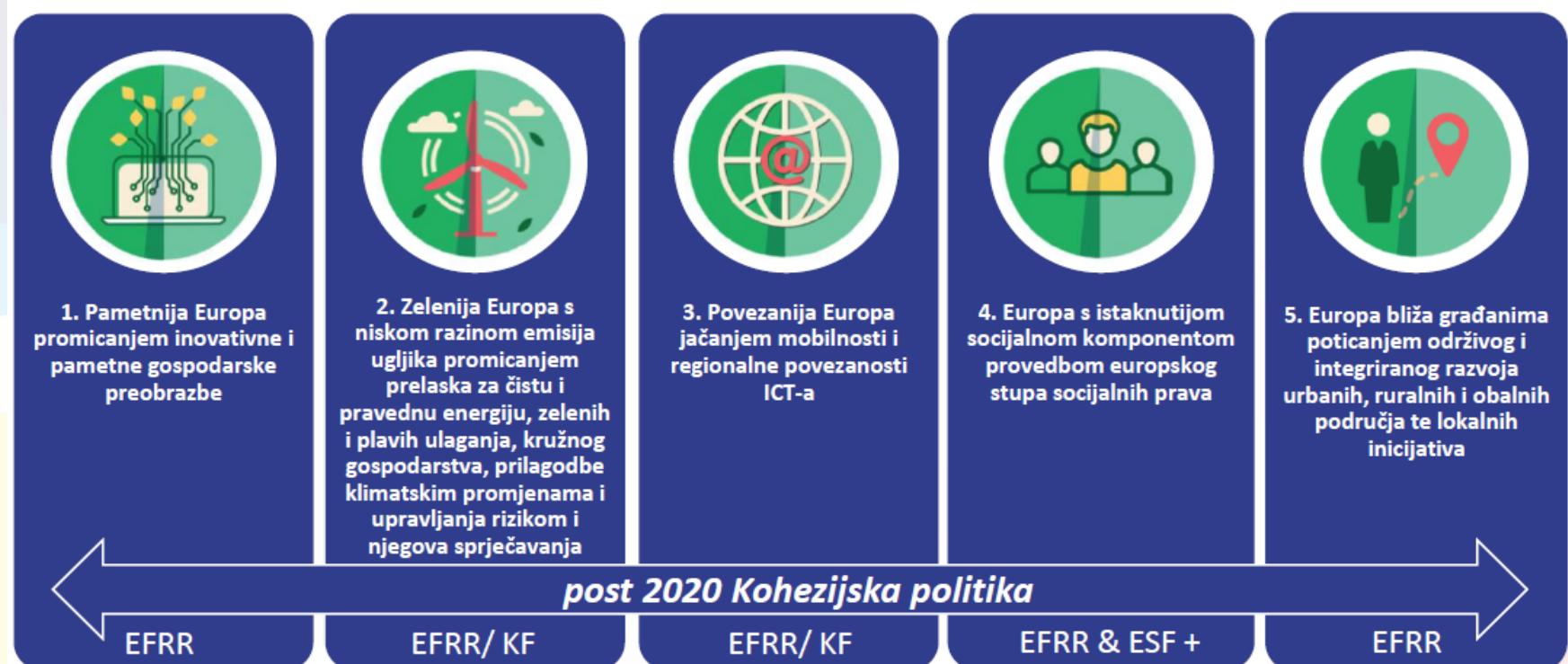
Ključni prioriteti	<i>Ključni argumenti za podršku i očekivani učinci na oporavak gospodarstva i/ili dvostruku tranziciju</i>
<ul style="list-style-type: none">✓ REFORMA: Racionalizacija bolničkog sektora ✓ INVESTICIJA: Digitalizacija zdravstvenog sustava i razvoj telemedicine	<ul style="list-style-type: none">✓ Bolje upravljanje bolnicama i planiranje njihovih aktivnosti doprinijelo bi poboljšanju finansijske situacije sustava i rješavanju geografskih prepreka u primanju zdravstvenih usluga ✓ E-zdravlje moglo bi pomoći poboljšanju dostupnosti i smanjenju troškova medicinske skrbi

Politike EU- a pod Uredbom o zajedničkim pravilima (CPR) u programskom razdoblju 2021. 2027.



Podijeljeno upravljanje prikladno za dugoročno strateško planiranje

5 EU ciljeva kao strateški okvir za provedbu Kohezijske politike u programskom razdoblju 2021.-2027.



8 milijardi eura (2018. cijene)

Posebni ciljevi unutar 5 ciljeva politike pod CPR-om

PO 1 - PAMETNIJA EUROPA (EFRR)
1.i istraživanje i razvoj novih tehnologija
1.ii digitalizacija
1.iii rast MSP-ova
1.iv vještine za pametnu specijalizaciju

PO 2 - ZELENIJA EUROPA (EFRR&KF)
2.i energetska učinkovitost
2.ii OIE
2.iii pametne energetske mreže
2.iv promjena klime, rizici i katastrofe
2.v upravljanje vodama
2.vi kružna ekonomija
2.vii bioraznolikost i urbano okruženje

PO 3 - POVEZANIJA EUROPA (EFRR&KF)
3.i digitalna povezanost
3.ii održivi TEN-T
3.iii izvan TEN-T
3.iv održiva multimodalna urbana mobilnost

PO 4 - EUROPA S ISTAKNUTOM SOCIJALNOM KOMPONENTOM
EFRR
4.i Infrastruktura tržišta rada i socijalne inovacije
4.ii obrazovna infrastruktura
4.iii socijalna izgradnja stanova
4.iv zdravstvena infrastruktura
ESF+
4.i+ pristup (samo) zapošljavanju i društveno poduzetništvo
4.ii+ modernizacija tržišta rada radi usklađivanja ponude i potražnje
4.iii+ sudjelovanje žena na tržištu rada, zdravo i prilagođeno radno okruženje, aktivno starenje
4.iv+ sustav obrazovanja i osposobljavanje za tržište rada
4.v+ pristup obrazovanju i osposobljavanju
4.vi+ cjeloživotno učenje
4.vii+ jednake prilike te poboljšanje mogućnosti zapošljavanja
4.viii+ integracija državljana trećih zemalja i marginaliziranih zajednica
4.ix+ pristup kvalitetnim, održivim i pristupačnim uslugama (ukl.j.zdravstvenim)
4.x+ integracija osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti
4.xi+ suzbijanje materijalne oskudice osiguravanjem hrane i/ili osnovne materijalne pomoći

PO 5 - EUROPA BLIŽA GRAĐANIMA
5.1 integrirani urbani razvoj
5.2 integrirani lokalni razvoj

Posebni ciljevi unutar 5 ciljeva politike pod CPR-om

- ✓ posebni ciljevi se odabiru iz sektorskih regulativa te se smještaju unutar prioriteta u okviru programa (program se sastoji od jednog ili više prioriteta)
- ✓ unutar jednog prioriteta programa jedan od ponuđenih posebnih ciljeva u okviru cilja politike odabire se samo jednom, ali moguće je u više prioriteta odabrati isti posebni cilj (kao i u više programa)
- ✓ u okviru istih se programiraju aktivnosti, finansijska sredstva, ciljane skupine, pokazatelji ostvarenja i rezultata - temelj intervencijske logike programa
- ✓ temelj za razradu aktivnosti unutar posebnog cilja su intervencijski kodovi

Institucionalni okvir izrade programskega dokumenata 2021. – 2027. glavne značajke

Nacionalni koordinacijski odbor

- osniva Pododbor za fondove u razdoblju 2021.-2027.
- donosi odluke o pitanjima u postupcima izrade programskih dokumenata, za koja je potrebna viša razina usuglašavanja između tijela državne uprave, a slijedom podloge Pododbara za fondove u razdoblju 2021. - 2027.
- potvrđuje prijedloge završnih verzija operativnih programa, koje je pripremio Pododbor za fondove u razdoblju 2021-2027, a prije podnošenja u proceduru donošenja od strane Vlade RH
- davanje mišljenja i preporuka, vezano uz uspostavu institucionalnog okvira za provedbu fondova u razdoblju 2021. - 2027.

Pododbor za fondove u razdoblju 2021. - 2027.

- osniva radne skupine, imenuje članove radnih skupina koje se sastoje od nositelja te ostalih partnera te koordinira i nadzire njihov rad
- uspostavlja način rada radnih skupina
- predsjedatelj je dužnosnik/službenik MRRFEU-a, a članovi su nositelji radnih skupina
- analizira prijedloge radnih skupina te prema potrebi iznosi prijedloge za poboljšanje istih
- održava redovite koordinacijske sastanke na kojima su prisutni svi nositelji radnih skupina
- preliminarno i konačno raspodjeljuje finansijska sredstva koja su temelj rada radnih skupina
- usuglašava i odobrava prijedloge nacrta programskih dokumenata, prije njihovog podnošenja Nacionalnom koordinacijskom odboru, Vladi Republike Hrvatske i Europskoj komisiji

Radne skupine za izradu programskega dokumenata (x7)

- temeljem NRS-a 2030, Chapeau-a i ostalih relevantnih sektorskih analiza, Izvješća za Hrvatsku 2019., Preporuka za pojedinu zemlju 2019. (CSR) te naposljetu novog zakonodavnog paketa EU doprinosi definiranju strategije programa u djelu koji se tiče glavnih razvojnih izazova te obrazlaže odabранe ciljeve politike, predlaže fokus prioriteta programa te obrazlaže odabранe posebne ciljeve u okviru dotičnog cilja politike, izrađuje intervencijsku logiku na razini povezanog cilja politike, u skladu s odabranim posebnim ciljevima te definira aktivnosti, glavne ciljne skupine, međuregionalne i transnacionalne aktivnosti, pokazatelje te okvirnu raščlambu sredstava po vrsti intervencije
- identificiraju uvjete koji omogućuju provedbu te za predvidene aktivnosti osiguravaju uporište u strategijama i planovima
- temeljem uputa MRRFEU-a dorađuje sažetke odabira politika i glavne rezultate po fondovima, razgraničava i predviđa komplementarnosti između fondova te, prema potrebi, fondova i ostalih instrumenata Unije
- sukladno potrebama povezanim s ciljem politike predlaže način korištenja tehničke pomoći te, prema potrebi, daje doprinos definiranju aktivnosti komuniciranja i vidljivosti
- unutar cilja politike predlaže konačnu finansijsku raspodjelu na prioritete programa i posebne ciljeve, izrađuje finansijske tablice sukladno predefiniranim obrascima
- prema potrebi, u suradnji s Upravljačkim tijelima definira uporabu jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i financiranja nepovezanog s troškovima
- izrađuje programske dokumente, revidira ih sukladno rezultatima javnih rasprava, preporukama Strateške procjene utjecaja na okoliš, ex ante procjene potreba za uvođenjem finansijskih instrumenata i preporukama Europske komisije te navedene predlaže Pododboru

Zahvaljujemo na pažnji!

www.zgrazvoj.hr

Prilaz Ivana Visina 1-3 / 10 000 Zagreb, Hrvatska

Tel: +385 1 460 3482

razvojna.agencija@zagreb.hr